

ZAMONAVIY TA’LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH JARAYONIDA TA’LIM SIFATI MUAMMOLARI

Turdiyeva Shoxidaxon Anvardjanovna
ADPI, Pedagogika va psixologiya kafedrası
katta o‘qituvchisi
Abdullayeva Arofat Nasrullo qizi
Andijon davlat pedagogika instituti
Tarix yo‘nalishi 2- bosqich talabasi
Abdullayevairoda331@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19455643>

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish jarayoni hamda uning ta’lim sifati bilan bog‘liq muammolari tahlil qilinadi. Raqamli platformalar, onlayn ta’lim vositalari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ta’lim jarayonini samarali tashkil etish imkonini yaratadi. Shu bilan birga, texnik infratuzilmaning yetarli emasligi, o‘qituvchilarning raqamli kompetensiyalarining pastligi, internet sifati, o‘quvchilarning mustaqil o‘rganish ko‘nikmalarining yetarli darajada shakllanmaganligi kabi muammolar ta’lim sifatiga ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Maqolada ushbu muammolarni bartaraf etish yo‘llari, jumladan, pedagoglarning raqamli savodxonligini oshirish, zamonaviy platformalarni samarali qo‘llash va ta’lim jarayonini innovatsion metodlar asosida tashkil etish masalalari yoritiladi.

Kalit so‘zlar: raqamli texnologiyalar, ta’lim sifati, zamonaviy ta’lim tizimi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, onlayn ta’lim, raqamli kompetensiya, innovatsion ta’lim, elektron ta’lim, ta’lim jarayonini raqamlashtirish.

Annotation: this article analyzes the process of introducing digital technologies into the modern education system and its problems related to the quality of education. The use of digital platforms, online learning tools and information and communication technologies allows for the effective organization of the educational process. At the same time, problems such as insufficient technical infrastructure, low digital competencies of teachers, Internet quality, and insufficiently developed independent learning skills of students can affect the quality of education. The article discusses ways to overcome these problems, including improving the digital literacy of teachers, effective use of modern platforms, and organizing the educational process based on innovative methods.

Keywords: digital technologies, quality of education, modern education system, information and communication technologies, online education, digital competence, innovative education, e-learning, digitalization of the educational process.

Аннотация: В данной статье анализируется процесс внедрения цифровых технологий в современную систему образования и связанные с этим проблемы качества образования. Использование цифровых платформ, онлайн-инструментов обучения и информационно-коммуникационных технологий позволяет эффективно организовывать образовательный процесс. В то же время, на качество образования могут влиять такие проблемы, как недостаточная техническая инфраструктура, низкий уровень цифровой компетентности преподавателей, качество интернета и недостаточно развитые навыки самостоятельного обучения учащихся. В статье рассматриваются пути преодоления этих проблем, включая повышение цифровой грамотности преподавателей, эффективное использование

современных платформ и организацию образовательного процесса на основе инновационных методов.

Ключевые слова: цифровые технологии, качество образования, современная система образования, информационно-коммуникационные технологии, онлайн-образование, цифровая компетентность, инновационное образование, электронное обучение, цифровизация образовательного процесса.

XXI asrda ta’lim tizimi jadal ravishda raqamlashtirilmoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi natijasida ta’lim jarayonida elektron platformalar, masofaviy ta’lim tizimlari, sun’iy intellekt elementlari hamda turli multimedia vositalaridan keng foydalanilmoqda. Bu jarayon ta’limning samaradorligini oshirish, bilim olish imkoniyatlarini kengaytirish hamda ta’limni individuallashtirishga xizmat qilmoqda [1].

Raqamli texnologiyalar ta’lim jarayonini tashkil etishda yangi imkoniyatlarni yaratadi. Jumladan, elektron kutubxonalar, onlayn kurslar, virtual laboratoriyalar hamda ta’lim platformalari orqali o‘quvchilar va talabalar bilimni mustaqil ravishda o‘zlashtirish imkoniyatiga ega bo‘ladi. Shu bilan birga, masofaviy ta’lim shakli geografik jihatdan uzoq hududlarda yashovchi o‘quvchilar uchun ham sifatli ta’lim olish imkoniyatini yaratadi [2].

Biroq raqamli texnologiyalarni ta’lim tizimiga joriy etish jarayonida bir qator muammolar ham yuzaga kelmoqda. Eng asosiy muammolardan biri — texnik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligidir. Ayrim hududlarda internet tezligining pastligi, kompyuter va boshqa texnik vositalarning yetishmasligi ta’lim jarayonining to‘liq raqamlashtirilishiga to‘sqinlik qilmoqda [3]. Shuningdek, pedagog kadrlarning raqamli kompetensiyasining yetarli darajada shakllanmaganligi ham muhim muammolardan biridir. Ko‘plab o‘qituvchilar zamonaviy ta’lim platformalari, elektron resurslar va raqamli vositalardan samarali foydalanish bo‘yicha yetarli tajribaga ega emas. Natijada raqamli texnologiyalar ta’lim sifatini oshirish o‘rniga ayrim hollarda o‘quv jarayonining samaradorligini pasaytirishi mumkin [4].

Yana bir muhim masala — o‘quvchilarning mustaqil o‘rganish ko‘nikmalarining yetarli darajada rivojlanmaganligidir. Raqamli ta’lim muhitida o‘quvchi yoki talaba ko‘proq mustaqil ishlashi talab etiladi. Biroq barcha o‘quvchilar ham o‘z vaqtini to‘g‘ri rejalashtirish, mustaqil bilim olish yoki axborotni tahlil qilish ko‘nikmalariga ega emas. Bu esa ta’lim sifati pasayishiga olib kelishi mumkin [5]. Bundan tashqari, raqamli ta’lim jarayonida axborot xavfsizligi, akademik halollik va nazorat masalalari ham dolzarb hisoblanadi. Onlayn ta’lim sharoitida talabalarning bilimni nazorat qilish, plagiat holatlarining oldini olish va ta’lim jarayonini samarali monitoring qilish muhim vazifalardan biri hisoblanadi [6]. Shu sababli zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etishda bir qator muhim choralarni amalga oshirish zarur. Jumladan, ta’lim muassasalarining texnik infratuzilmasini rivojlantirish, o‘qituvchilarning raqamli savodxonligini oshirish, zamonaviy ta’lim platformalarini joriy etish hamda o‘quvchilarning mustaqil ta’lim olish ko‘nikmalarini rivojlantirish ta’lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR :

1. Xoliqov A. Pedagogika va zamonaviy ta’lim texnologiyalari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2018.
2. Muslimov N.A. Innovatsion ta’lim texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2016.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risidagi farmoni, 2020.
4. UNESCO. Digital Technologies in Education. – Paris, 2019.
5. Bates T. Teaching in a Digital Age. – Vancouver: BCcampus, 2015.
6. Anderson T. The Theory and Practice of Online Learning. – Athabasca University Press, 2011.